

Jämtlands
Gymnasieförbund

Revisorerna

Till kommunfullmäktige i Bräcke, Krokoms, Ragunda och Östersunds kommuner

Revisionsberättelse för år 2015

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunalförbundet Jämtlands Gymnasieförbund (organisationsnummer 222000-1636) av dess direktion.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper och pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag, mål, lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet, förbundsordningen och revisionsreglementet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi bedömer sammantaget att direktionen i Jämtlands Gymnasieförbund har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att direktionens interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är endast delvis förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som direktionen uppställt.

Vi tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Vi åberopar bifogade redogörelse och rapporter.

Jämtlands
Gymnasieförbund

Revisorerna

Östersund 2016-03-15

Av förbundsmedlemmarna valda revisorer i Jämtlands Gymnasieförbund

Marcus Norlin
Ordförande

Nils Johnsson

Maud Lindström

Per-Olof Mellgren

Bilagor:

Revisorernas redogörelse och rapporter

**Till kommunfullmäktige i Bräcke, Krokoms,
Ragunda och Östersunds kommuner**

Revisorernas redogörelse för år 2015

1. Revisionens inriktning och genomförande

Vi har granskat den verksamhet som bedrivs inom direktionens verksamhetsområden i den omfattning som följer av god revisionssed i kommunal verksamhet. Vi har prövat om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den kontroll som görs är tillräcklig.

Granskningen har baserats på en bedömning av risk och väsentlighet omsatt i en fastställd revisionsplan.

De granskningar som har gjorts har sammanställs i särskilda revisionsrapporter som under hand lämnats till direktionen.

Revisorerna har vid granskningen biträtts av KPMG.

2. Sammanfattande resultat från revisionsrapporter

Sammanfattande resultat från följande revisionsrapporter redovisas nedan:

Avsnitt Rapport

- 2.1 Bestående effekt av projektet Vinna
- 2.2 Insatser för att öka andelen elever med examensbevis
- 2.3 Bedömning av delårsrapport
- 2.4 Granskning av bokslut och årsredovisning

2.1 Bestående effekt av projektet Vinna

Syftet med granskningen har varit att bedöma om de lösningar och metoder som utarbetats inom ramen för projektet Vinna används i gymnasieförbundets ordinarie verksamhet.

Projektet Vinna genomfördes under åren 2012 - 2014 för att finna lösningar och metoder för att förbättra utbildningssystemet för de ungdomar som överväger att hoppa av sina gymnasie-studier och därmed hamnar i ett utanförskap, med ökad risk att inte klara sin framtida försörjning.

Vi bedömer att projektet har aktualiserat värdet av att en elev fullgör sin gymnasieutbildning och behovet av att individanpassa studierna för att nå målet att samtliga elever har en komplett gymnasieutbildning. Det finns en medvetenhet både i förbundsledningen och hos respektive skolledning av behovet att följa arbetet löpande och utveckla det successivt. Avhoppsfrekvensen har fortsatt att minska även under läsåret 2014/15 (1,4 procent). Vi bedömer att det finns en risk att de goda resultaten inte består om den ordinarie verksamheten inte implementerar de metoder som i Vinna-projektet bedömts som framgångsrika.

Utvecklingen av lösningar och metoder har skett i projektform för att sedan implementeras i den ordinarie verksamheten. Ett av målen för projektet Vinna var att minst tio nya metoder eller arbetssätt skall testas och utformas.

Vi noterar att flera av metoderna som utvecklades under projekttiden har övergått till stadigvarande verksamhet. Som exempel kan nämnas Vinna-verkstad som numera heter Studion och Studiegården, läxhjälp vid skolorna samt motivationsinsatser i samarbete med näringslivet. Detsamma gäller metoder för att fånga elevernas uppfattning om vilka problem och behov som finns och de lösningar som eventuellt föreslås.

Vi noterar att flera metoder som utvecklades i projektet upplevdes framgångsrika både under projekttiden och i våra intervjuer. Trots det har de inte använts under förra läsåret. Som exempel kan nämnas den introduktionsträff för föräldrar och elever som förväntades bo inackorderade under sin kommande gymnasieutbildning. Den satsning som gjordes på att utveckla bemötandet hos anställda mot elever finns delvis kvar, men vi bedömer att det är en stor risk att den successivt glöms bort då det inte finns ett strukturerat sätt att introducera nyanställda eller löpande påminna befintliga anställda.

Applikationen Coach Appen och det digitala idéhanteringsverktyget Wide utvecklades under projekttiden men hann inte testas i någon större omfattning, ej heller utvärderas. Det konstaterades i slutrapporten att det kvarstod en del teknisk utveckling och förändring i organisationen för att få full effekt av metoderna. I intervjuerna framkom dock att det kan finnas skäl att återuppta arbetet med att utveckla applikationerna.

Jämtlands
Gymnasieförbund

Revisorerna

Vi noterar att det finns god kännedom om samtliga metoder hos rektorn på Fyrvallaskolan, vilket kan förklaras med att rektorn tidigare var projektledare i Vinna-projektet. Vi anser att kunskapen från Vinna-projektet ska ligga till grund för hela gymnasieskolan utveckling.

Vi bedömer att det är svårt att i projektform utveckla nya samverkansarenor om dessutom syftet med samverkan är lite otydligt. Dessutom finns det ett flertal samverkansarenor både på strategisk, taktisk och operativ nivå i form av regional kompetensplattform, programråd och praktiksamordnare, inom vilkas uppdrag även uppdraget att minska avhoppsfrekvensen kan ingå.

Våra rekommendationer

Vi rekommenderar gymnasieförbundet att tydligare identifiera vilka metoder som är framgångsrika. Dessa metoder bör användas i samtliga gymnasieskolor för att minska eller bibehålla den låga avhoppsfrekvensen.

2.2 Insatser för att öka andelen elever med examensbevis

Syftet med granskningen har varit att bedöma om det finns rutiner för särskilt stöd och om detta stöd är utformat på bästa sättet för elevens möjlighet att slutföra gymnasieutbildningen med examensbevis.

En elev som uppfyller kraven för gymnasieexamen erhåller ett examensbevis när eleven har avslutat ett nationellt program och har fått betyg på alla kurser som ingår i elevens individuella studieplan. För den elev som inte uppfyller kraven för gymnasieexamen ska ett studiebevis utfärdas istället för ett examensbevis.

Skolinspektionens granskning visade också att det endast var 71 procent av eleverna vid Jämtlands Gymnasium som klarade examen. Underlaget utgörs av samtliga elever, även de som läser introduktionsprogrammet. Vi noterar att både förbundets mål och statistik bygger på de elever som fullföljer ett nationellt program, och att det inte görs någon analys av hur elever vid introduktionsprogrammet ska förbättra sina resultat.

Vi har noterat att mycket av statistiken är uppgifter om *andelen* elever som sällan kompletteras med *antalet* elever och vi anser att det kan bli missvisande i analysarbetet. Som exempel kan nämnas att även revisionen i sin bakgrundsanalys utgick från årsredovisningen och antog att det var inom de praktiska utbildningarna *flest* elever lämnade gymnasieskolan med studiebevis istället för examensbevis.

Jämtlands
Gymnasieförbund

Revisorerna

Sammanställningen över antalet elever som lämnar skolan utan examensbevis visar att det är flest elever vid de samhällsvetenskapliga och tekniska programmen som saknar examensbevis. Vi upplever att det trots detta både i årsredovisning och i intervjuerna fokuseras på eleverna vid de praktiska utbildningarna. Vi bedömer att både resultat och elevenkät visar på större problem för eleverna vid det samhällsvetenskapliga programmet men problemets storlek har en tendens att försvinna när samtliga uppgifter presenteras som andel elever.

Sedan något år tillbaka finns en tydlig årsplanering med tid för både kartläggning, analys och planering för respektive rektor och områdeschef. Analys och handlingsplan lämnas till förbundsledningen som i sin tur sammanställer analyserna i en lägesbedömning¹. Denna lägesbedömning innehåller även prioriterade insatser på förbundsövergripande nivå, så som extra satsning på kompetensutveckling hos lärare, förbättra elevers studiero och öka elevnärvaron.

Det framgick också i intervjuerna att förbundet prioriterat arbetet med att minska andelen elever som lämnar skolan utan fullgjorda gymnasiestudier, vilket bedöms öka andelen elever som får studiebevis istället för examensbevis. Andelen avhopp har minskat under de senaste fyra åren från 2,6 procent till 1,4 procent vilket betyder att det under läsåret 2014/15 endast var 32 elever som lämnade gymnasiet i förtid, jämfört med 64 elever under läsåret 2011/12².

Den rutin som används för att upptäcka och tillgodose behov av särskilt stöd har använts sedan 1 juli 2014, då den anpassades till ändringarna i skollagen som trädde i kraft i juni 2014. Det har hållits utbildningar för samtliga arbetslag inför läsåret 2014/15 och repeterats inför läsåret 2015/16. Rutinerna för att i tidigt skede upptäcka en elevs behov av stöd anser vi vara av stor betydelse och dessa har utvecklats under de senaste åren.

I intervjuerna framkom att båda rektorerna bedömer att de i stort sett har tillgång till de resurser och kompetenser de behöver. Det finns också möjlighet att ansöka om extra insatser till elever i extraordinärt behov av särskilt stöd³.

Vår samlade bedömning är att det finns ändamålsenliga rutiner för att upptäcka, dokumentera och tillgodose behov av särskilt stöd, samt att det har påbörjats ett systematiskt kvalitetsarbete för att successivt utveckla utbildningskvaliteten i förbundet.

¹ Skolhuvudmannens lägesbedömning av utbildningsverksamheten inför verksamhetsplan och budget 2016/2017, 2015-11-26

² Se revisionsrapporten Bestående effekt av projektet Vinna, KPMG, 2015-11-23

³ Tilläggsbelopp till interkommunal ersättning, se skollagen 16 kap 54 §, 17 kap 34 och 36 §§ samt 19 kap 27 § samt Gymnasieförordningen 14 kap 7 §

Jämtlands
Gymnasieförbund

Revisorerna

Våra rekommendationer

Vi rekommenderar förbundsledningen att komplettera årsredovisning och delårsrapport med uppgifter om antalet elever som fått examensbevis, samt statistik och analys som rör introduktionsprogrammets elever.

Vi rekommenderar förbundsledningen att fördjupa kunskapen om varför det är så många elever lämnar det samhällsvetenskapliga programmet, tekniska programmet och bygg- och anläggningstekniska programmet utan examensbevis, samt vidtar åtgärder utifrån identifierade orsaker.

Vi rekommenderar också förbundsledningen att med någon regelbundenhet utvärdera rutiner att upptäcka och tillgodose behovet av särskilt stöd. Detta för att i första hand justera brister men även implementera framarbetade effektiva metoder inom hela gymnasieförbundet, t ex för att tidigt uppmärksamma en elevs förändrade situation.

Vi rekommenderar förbundsledningen att utveckla metoder för utvärdering av projekt, för senare beslut om införande och implementering av framgångsrika metoder i hela organisationen⁴.

Vi rekommenderar förbundsledningen att utveckla analysen ytterligare i lägesbedömningen. Det kan t ex ske genom att analysera om det finns några statistiska samband mellan uppgifterna eller mellan avvikelserna mot rikssnittet.

Vi rekommenderar förbundsledningen att identifiera effektiva metoder för omvärldsbekantning, tydliggöra syfte och ansvar samt implementera dem i organisationen.

2.4 Bedömning av delårsrapport

Vi av fullmäktige utsedda revisorer har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapporten per 2015-08-31 är förenligt med de mål medlemmarnas fullmäktige och direktionen beslutat. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten.

Vår bedömning är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Granskningen har utförts enligt god revisionssed i kommunal verksamhet.

⁴ Se revisionsrapporten Bestående effekt av projektet Vinna, KPMG, 2015-11-23

Jämtlands
Gymnasieförbund

Revisorerna

Revisorerna bedömer att resultatet enligt delårsrapporten per 2015-08-31 endast delvis är förenligt med de finansiella målen då ett av de två målen klaras.

Revisorerna bedömer att resultatet enligt delårsrapporten är delvis förenligt med de verksamhetsmål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Fyra av de sju målen som direktionen bedömer vara sådana mål har klarats.

2.5 Granskning av bokslut och årsredovisning

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av gymnasieförbundets resultat och ställning. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

De väsentligaste slutsatserna från granskningen kan sammanfattas enligt följande:

- Vi bedömer att avsnittet för redovisningsprinciper och upplysningar kan vidareutvecklas för att bättre motsvara RKR:s krav.
- Vi rekommenderar att förbundet redovisar en ekonomisk analys och driftsredovisning för respektive rektorsområde.
- Vi anser att rutinerna för återsök av kostnader hos Migrationsverket bör ses över så att det sker så snart det är möjligt efter kostnaderna har uppstått.

Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål

Enligt bestämmelser i KL ska fullmäktige (direktionen eller respektive fullmäktige för kommunerna i detta fall) i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med dessa mål.

Vi anser, i linje med tidigare år, att direktionen bör tydliggöra även i budgeten vilka mål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Dessa mål bör i likhet med den utvärdering som har gjorts innehålla utbildningsmål samt mål kopplade till de uppdrag som anges i ägar-direktivet, bl.a. miljöområdet och arbetet mot folkhälsa.

Jämtlands
Gymnasieförbund

Revisorerna

Bilaga till revisionsberättelsen

Finansiella mål

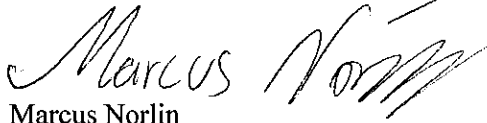
Förbundet har klarat ett av de två resultatmålen. Vår bedömning är att resultatet enligt årsredovisningen endast delvis är förenligt med de finansiella målen.

Verksamhetsmål

Sammanfattningsvis har av de 16 målen tio mål uppnåtts, tre mål har inte uppnåtts och tre mål har inte kunnat mätas. Vår bedömning är att resultatet i delårsrapporten endast delvis är förenligt med verksamhetsmålen.

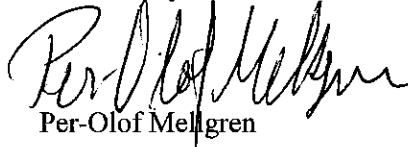
Östersund 2016-03-15

Av förbundsmedlemmarna valda revisorer i Jämtlands Gymnasieförbund

Marcus Norlin
Ordförande

Maud Lindström

Nils Johnsson

Per-Olof Mellgren